

Procés participatiu sobre la qualitat acústica i del cel nocturn del Parc Natural de Montsant

Informe de resultats de la sessió

**Sessió territorial núm. 5
Falset - Agents clau**

Falset, 26 de juliol de 2023

**Generalitat
de Catalunya**

**Parc Natural
de la Serra
de Montsant**

Unitat impulsora del procés participatiu

Parc Natural de la Serra de Montsant

Unitat que acompanya el procés participatiu

Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural (DACC)

Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic

Servei de Prevenció i Control de la Contaminació Acústica i Lumínica

Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural

Servei d'Educació Ambiental

Empresa dinamitzadora i que redacta l'informe

Fleca l'Aresta SCCL

Robert Castells, Pati Homs i Joan Puig

Índex

1.Introducció i context.....	4
1.1 Antecedents i context.....	4
1.2 Objectius del procés participatiu.....	7
1.3 Eixos de debat de les sessions territorials.....	7
1.4 Sessions participatives en el territori.....	7
1.5 Canal Participa.....	8
2. Assistència i participació.....	9
2.1. Perfil de les participants.....	9
2.2 Llistat d'entitats participants.....	10
2.3 Qüestionari de satisfacció.....	11
3.Recull d'aportacions.....	12
3.1 Dinàmica de Priorització.....	12
3.2 Dinàmica de Noves Aportacions.....	14
Annex 1 - Fotografies de la sessió.....	21

1. Introducció i context

El Parc Natural de Montsant té un paisatge únic, caracteritzat per la petjada de l'activitat humana i una abrupta orografia de cingles, barrancs i congostos, i ofereix un ric patrimoni natural i cultural vinculat als valors espirituals de la muntanya. A més, degut a les seves condicions singulars, és un enclavament únic per la seva qualitat acústica i del cel nocturn.

La contaminació acústica té efectes negatius sobre les espècies de fauna, per exemple, en la nidificació de les aus i els hàbitats d'altres espècies d'interès; preservar espais silenciosos permet restablir l'equilibri de la natura.

Per altra banda, la contaminació lumínica té impactes negatius que poden afectar a grans extensions de territori: erosiona els ecosistemes i la biodiversitat i dificulta la visió del cel estrellat. A més, un disseny i ús inadequat de la il·luminació artificial ocasiona malbaratament energètic i, per tant, incrementa l'emissió de gasos d'efecte hivernacle.

Per a les persones, poder connectar amb la natura, el silenci i la foscor, ens aporta beneficis i benestar a la vida quotidiana. El silenci i el cel estrellat són valors intrínsecs de la natura i de la cultura, que cal preservar i restituir, especialment en aquesta muntanya sagrada.

1.1 Antecedents i context

Les figures de protecció acústiques i lumíniques tenen rang legal mitjançant resolucions publicades al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. En particular, i pel que afecta a la protecció del Parc Natural de la Serra de Montsant:

El 19 d'octubre de 2018, es van publicar:

- [RESOLUCIÓ TES/2380/2018, d'11 d'octubre, per la qual es fixa el Parc Natural de la Serra de Montsant com a punt de referència i s'estableix la seva àrea d'influència](#)
- [RESOLUCIÓ RES/2401/2018, d'11 d'octubre, per la qual es declara zona d'especial protecció la qualitat acústica \(ZEPQA\) el Parc Natural de la Serra de Montsant i el sòl no urbanitzable de dotze municipis del seu entorn.](#)

En aquestes dues resolucions es protegeix acústica i lumínicament el Parc Natural de la Serra de Montsant (PNMONT). Les dues figures de protecció van ser:

- [Punt de referència de medi nocturn \(PREF\)](#)
- [Zona d'especial protecció de la qualitat acústica \(ZEPQA\)](#)

Les resolucions protegeixen per primera vegada a Catalunya un Parc Natural en la seva integritat. A més, existeix un [Pla específic de mesures \(Pla-2018\)](#) per al manteniment de les seves condicions. En aquest pla hi ha mesures dividides en 5 àmbits d'actuació:

1.	Preservació i millora de la qualitat acústica i del cel nocturn
2.	Introducció de criteris ambientals a la gestió
3.	Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica
4.	Promoció dels valors de qualitat ambiental
5.	Mecanismes de seguiment del Pla

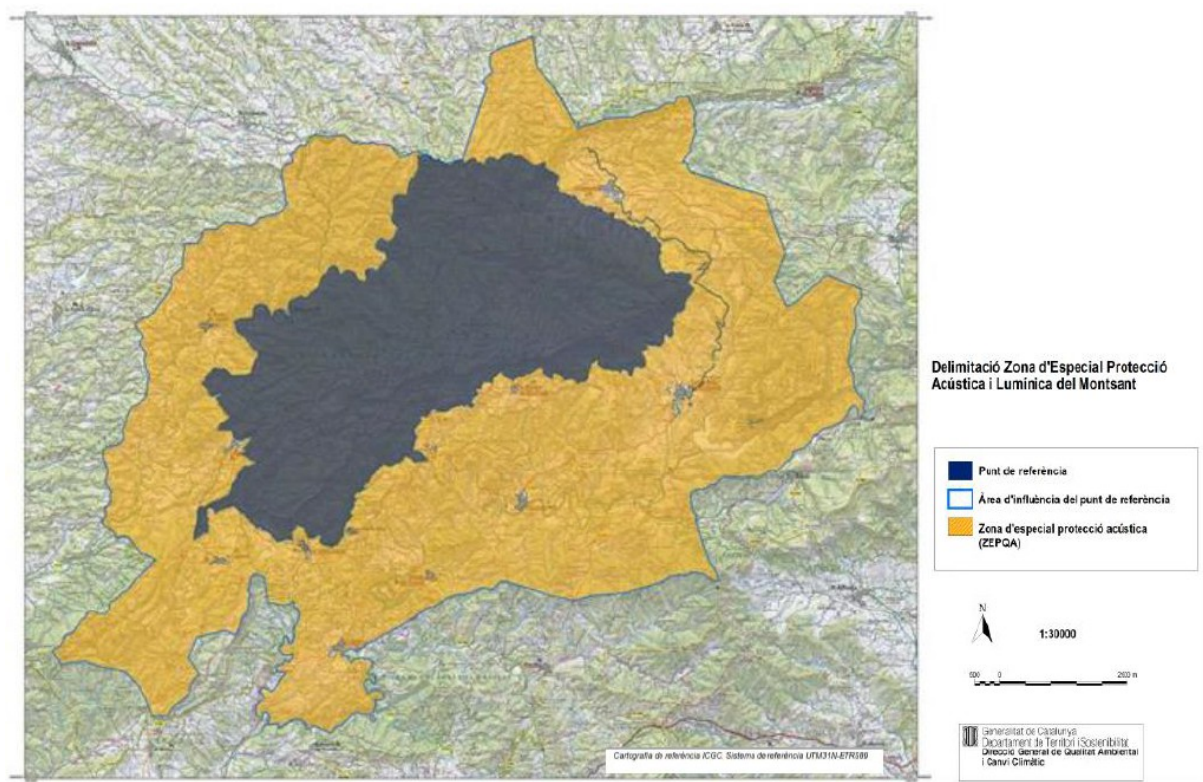

Figura 1: Delimitació de la protecció acústica i lumínica del PNMONT el 2018

En aquests darrers cinc anys s'han produït una sèrie de canvis que fa necessari elaborar un nou pla de mesures:

- L'execució de part de les actuacions formulades en el Pla-2018-2022, i recollides en el document [Seguiment del pla 2018](#).
- L'increment en el coneixement de la forma de protegir l'entorn natural tant des del punt de vista acústic com lumínic.

- L'[ampliació de l'àrea d'influència de la protecció lumínica en 20 municipis més](#) l'any 2021.
- L'obtenció del distintiu internacional de qualitat de cel nocturn: [Destinació Turística Starlight](#) l'any 2021 a la majoria de municipis implicats.
- La renovació l'any 2021 de la distinció [Carta Europea del Turisme Sostenible \(CETS\)](#), en la que aquests dos vectors ambientals estan directament implicats.

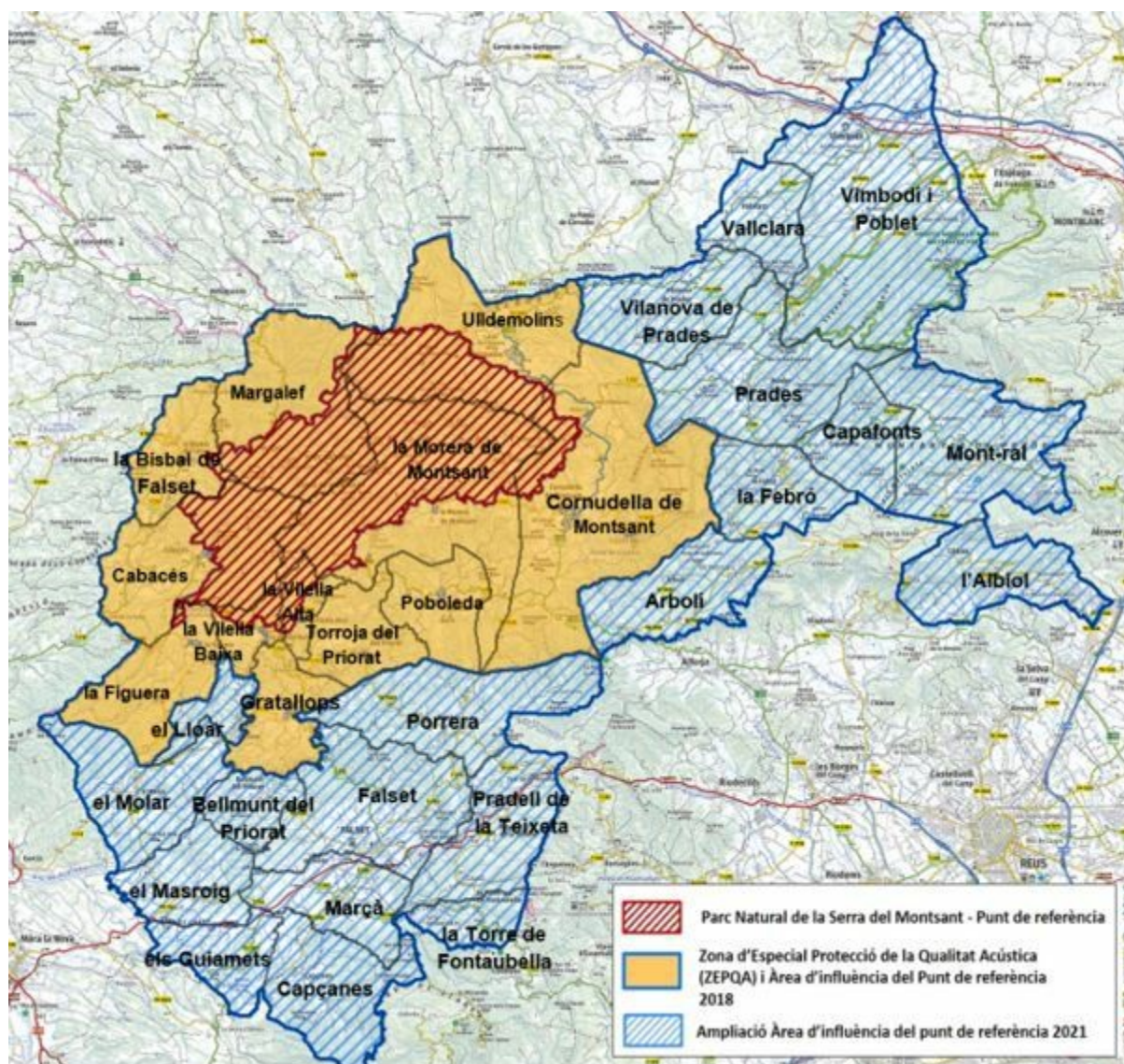

Figura 2: Delimitació de la protecció acústica i lumínica ampliada del PNMONT el 2021

Per tot això, durant el mes de juliol de 2023 s'inicia un [procés participatiu](#) per recollir les aportacions dels diversos agents del territori per l'elaboració d'un nou pla de treball pels propers anys.

1.2 Objectius del procés participatiu

Els objectius d'aquest procés de participació ciutadana són:

- Donar a conèixer les actuacions dutes a terme en el marc del Pla específic de mesures que es va aprovar l'any 2018 per mantenir la qualitat ambiental acústica i lumínica (Pla-2018-2022).
- Recollir i debatre les aportacions per crear un Pla-2023-2030 actualitzat amb les noves tendències i situació actual de l'entorn.

1.3 Eixos de debat de les sessions territorials

El procés de participació s'estructura en 5 eixos de debat:

Eix 1. Preservació i millora de la qualitat acústica i de cel nocturn: permet una reducció de les fonts contaminants acústiques i lumíniques, siguin de titularitat pública o privada.

Eix 2. Introducció de criteris ambientals a la gestió: fomenta la implantació dels vectors acústics i lumínics dintre dels permisos a atorgar a activitats econòmiques, així com l'aplicació en les instal·lacions de titularitat pública.

Eix 3. Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica: disseny, producció i utilització de material divulgatiu per incrementar la sensibilització envers les contaminació acústica i lumínica.

Eix 4. Promoció de valor de qualitat ambiental: valoritza les qualitats ambientals mitjançant eines externes, com pot ser la certificació privada Starlight.

Eix 5. Mecanismes de seguiment del pla: supervisa els indicadors inclosos a cada acció.

1.4 Sessions participatives en el territori

El procés participatiu presencial s'ha dut a terme en tres localitzacions diferents, Prades, La Morera de Montsant i Falset, i s'ha organitzat al voltant de dos grups diferents: públic general i entitats del territori i ens locals i entitats especialitzades en astronomia.

Aquestes diverses sessions han estat:

- Dimarts 18 de juliol de 10 a 12:30h a Prades, al Parc Astronòmic Muntanyes de Prades (Carrer de la Muralla, 5). Debat centrat en la contaminació lumínica.

- Dimarts 18 de juliol de 18 a 20:30h a Prades, al Parc Astronòmic Muntanyes de Prades (Carrer de la Muralla, 5). Debat centrat en la contaminació lumínica.
- Divendres 21 de juliol de 10 a 12:30h a La Morera de Montsant, a la seu del Parc Natural de Montsant (Plaça de la Bassa, 1). Debat centrat en la contaminació lumínica i acústica.
- Divendres 21 de juliol de 18 a 20:30h a La Morera de Montsant, a la seu del Parc Natural de Montsant (Plaça de la Bassa, 1). Debat centrat en la contaminació lumínica i acústica.
- Dimecres 26 de juliol de 10 a 12:30h a Falset, al Consell Comarcal del Priorat (Plaça de la Quartera, 1). Debat centrat en la contaminació lumínica.

* La sessió de dimecres 26 de juliol de 18 a 20:30 a Falset, centrat en contaminació lumínica es va anul·lar a causa de la manca d'assistència.

1.5 Canal Participa

Alhora, durant el mes de juliol també ha estat obert el [Canal Participa](#), el canal de participació virtual de la Generalitat de Catalunya, que incloïa tota la informació i documentació del procés, així com un espai de participació en línia on poder fer aportacions i rebre i donar suport a iniciatives presentades.

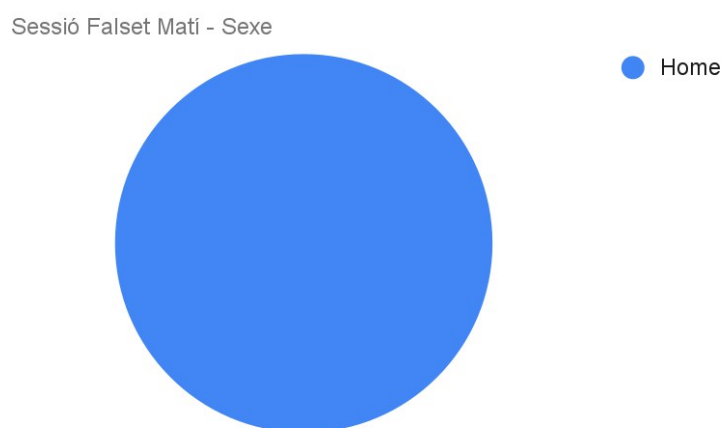
2. Assistència i participació

La sessió va comptar amb la participació de 5 persones, que representaven 5 organismes, entitats o empreses diferents.

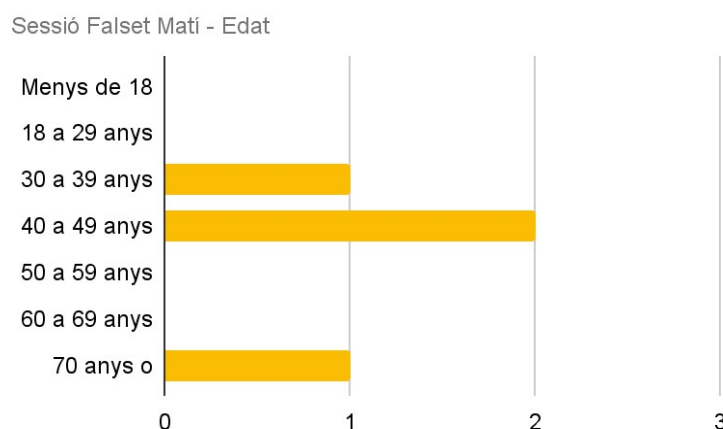
2.1. Perfil de les participants

A partir de les dades obtingudes del qüestionari d'avaluació que es va facilitar al final de la sessió, es mostren algunes de les dades de perfil de les participants.

Participants per sexe:

Participants per edat:

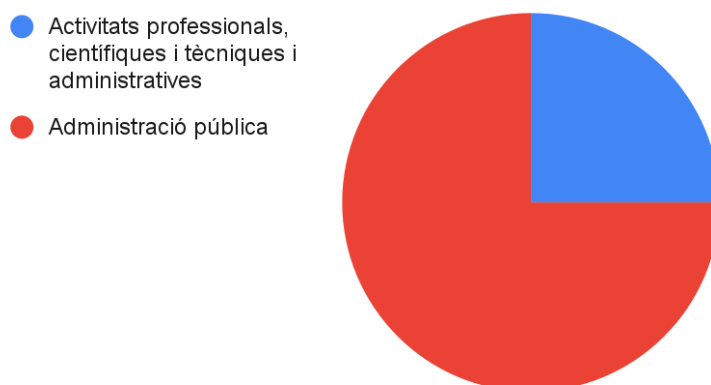
Municipi de residència de les participants:

Sessió Falset Matí - Residència

Sector d'activitat professional de les participants:

Sessió Falset Matí - Sector Professional

2.2 Llistat d'entitats participants

Tot seguit es presenta el llistat d'entitats participants a la sessió, indicant el nombre de persones representants de cada entitat.

Entitat/Administració/Empresa	Nombre de participants
AstroPriorat	1
AstroTivissa	1
Generalitat de Catalunya	1
Particulars	1
Parc Natural de Montsant	1

2.3 Qüestionari de satisfacció

Al finalitzar les diverses sessions de participació s'ha utilitzat un qüestionari de valoració d'aquesta, per poder recollir dades de les participants i, alhora, poder recollir l'opinió respecte al desenvolupament de la sessió.

Els resultats de totes aquestes enquestes es mostraran a l'informe final del procés de participació, a l'entendre-se totes les sessions com un mateix conjunt de dinàmiques participatives.

3. Recull d'aportacions

Les sessions de participació han començat amb la presentació de la jornada a càrrec de la direcció del Parc Natural de Montsant i amb l'explicació del Pla 2018 i la valoració de les actuacions dutes o no a terme a càrrec del Servei de Control i Prevenció de Contaminació Lumínica i Acústica de la Generalitat de Catalunya.

Durant la sessió les persones participants han deliberat en un únic grup conduït per dos dinamitzadors professionals, seguint un conjunt de dinàmiques participatives prèviament dissenyades.

La sessió es dividia en 2 fases a nivell participatiu: en primer lloc, una Dinàmica de Priorització, en què les participants havien de valorar la necessitat de seguir treballant les accions dutes a terme en el Pla 2018 mitjançant una escala quantitativa compresa entre Molt, mig i poc prioritari i, en segon lloc, una Dinàmica de Noves Aportacions, on les participants havien de proposar noves línies de treball emmarcades en els eixos existents.

3.1 Dinàmica de Priorització

L'objectiu d'aquesta dinàmica era dur a terme una primera aproximació a les accions del Pla 2018, per valorar la importància de mantenir les actuacions en el futur nou pla; així doncs, les participants havien de valorar amb un codi de color (vermell - molt prioritari / groc - prioritari / verd - poc prioritari) la prioritat a l'hora de tenir en compte aquestes accions en el futur document; aquesta valoració es feia amb els eixos penjats a les parets on les participants s'hi anaven acostant i valorant lliurement.

Les puntuacions mostrades s'extreuen de la quantificació de les aportacions realitzades durant la dinàmica i transformades a una escala sobre 10, on 10 és la màxima prioritat i 0, la mínima; aquesta quantificació s'ha realitzat per poder comparar totes les participacions de la dinàmica tot i la diferència en el nombre de participants en les diverses sessions; s'ha realitzat associant cada categoria de color a una puntuació, i fent-ne la mitjana en funció del nombre de persones assistents.

A partir de les puntuacions obtingudes podem observar com, en general, les persones participants en aquesta sessió prioritzen la necessitat de seguir fent adaptacions a les poblacions per millorar-ne la seva qualitat lumínica, tant a nivell públic com privat, així com també una regulació ferma per poder-ho controlar aquests valors ambientals (Línies M6, M7, M8).

Aquest grup dona molta importància a la sensibilització de la població a partir de centres educatius, així com en la comunicació de totes les mesures mitjançant les noves tecnologies i recursos web.

Eix 1 - Preservació i millora de la qualitat acústica i del cel nocturn	
M1 - Adequació de l'enllumenat públic	9,16
M2 - Adequació de les instal·lacions d'il·luminació exterior privada	9,33
M4 - Avaluació de la qualitat del cel nocturn	7,5

Eix 2 - Introducció de criteris ambientals de gestió	
M6 - Incorporació de criteris de prevenció de la contaminació lumínica als edificis, monuments i equipaments municipals i del Parc	10
M7 - Realització d'un curs dirigit a tècnics municipals i empreses locals d'il·luminació	10
M8 - Incorporació de criteris de prevenció de la contaminació acústica i lumínica en l'autorització de noves activitats	9,16

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica	
M9 - Senyalització de la zona protegida	5,83
M10 - Realització de continguts web específics per al Punt de Referència i ZEPQA	10
M11 - Sensibilització de la població sobre els valors ambientals de la tranquil·litat i la foscor natural de Montserrat, fomentar la seva protecció i gaudi	7,5
M12 - Implicació d'entitats i agents del territori en el manteniment de la ZEPQA i el Punt de Referència	3,33
M13 - Realització de campanyes de sensibilització a les escoles dels municipis	10

Eix 4 - Promoció dels valors de Qualitat Ambiental	
M14 - Fomentar l'obtenció de la certificació Starlight per part d'establiments turístics	7,77
M15 - Realització de materials de difusió PNMON	6,66

3.2 Dinàmica de Noves Aportacions

L'objectiu d'aquesta dinàmica era poder fer aportacions directament sobre els eixos del Pla, tant a nivell de mantenir les accions ja projectades com d'incorporar-ne de noves.

Mitjançant un treball grupal, s'anaven incorporant accions amb etiquetes de diversos colors en funció de si eren propostes noves o ja existents en fulls amb les línies de treball.

L'equip de dinamització s'encarregava de treballar cadascun dels eixos i de recollir les diverses propostes que sortien, així com de validar-les abans de la seva incorporació,

Tot i que, tal i com s'ha vist anteriorment, el Pla de Treball està format per 5 eixos, en aquesta dinàmica tan sols s'han treballat els 4 primers, ja que l'Eix 5 - Mecanismes de Seguiment del Pla no està contemplat com un eix propositiu, si no com un mecanisme de revisió de les diverses accions proposades; en aquest cas, serà l'equip redactor del futur Pla qui haurà de desenvolupar les accions de seguiment, en funció de les propostes que s'assumeixin en aquest nou document.

Eix 1 - Preservació i millora de la qualitat acústica i del cel nocturn
--

M1 - Adequació de l'enllumenat públic

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Substituir les llums d'elevat FHSi per altres amb valor inferior al 1%.- Substituir les làmpades exteriors de llum blanca per altres que compleixin les especificacions de làmpada Tipus I del Decret 190/2015 (vapor de sodi, LED ambre o filtre que permeti una emissió espectral inferior al 1% per sota de 500 nm per LED's o inferior al 2% per altres fonts).- Fer servir sistemes de regulació del nivell de flux lluminós en moments de baixa utilització dels espais il·luminats (horari de nit).- Promoure subvencions per a l'adequació de les instal·lacions d'il·luminació.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030

- Seguir substituint l'enllumenat dels pobles que no ho han fet i entendre perquè no ho han fet.- Sensibilitzar als municipis limítrofs de la zona protegida en relació a la necessitat d'adequar l'enllumenat públic.

Eix 1 - Preservació i millora de la qualitat acústica i del cel nocturn
--

M2 - Adequació de les instal·lacions d'il·luminació exterior privada
--

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Caracterització i inventari de les instal·lacions d'activitats privades als nuclis urbans i zones perifèriques (Termini: 1 any, Responsable: Ajuntaments).

- Informar als titulars d'instal·lacions d'il·luminació dels requeriments d'aquestes en l'Àrea d'influència i difondre avantatges reducció de la contaminació lumínica.
- Promoure les accions de canvi de l'enllumenat o altres mesures correctores.
- Promoure i donar a conèixer possibles subvencions per adequació de les instal·lacions d'il·luminació.
- Adequar les làmpades als requeriments de zona E1.
- Adequació d'horaris d'utilització dels llums exteriors no funcionals.
- Promoure la disponibilitat de làmpades de les característiques adients en els establiments de distribució de la zona.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030

- Subvencions i acompanyament a privats per canviar llums.
- Facilitar la informació i sensibilitzar als agents privats de la necessitat de adequar els sistemes d'il·luminació.

Eix 1 - Preservació i millora de la qualitat acústica i del cel nocturn

M4 - Avaluació de la qualitat del cel nocturn

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Instal·lar detectors temporals Sky Quality Meter per tal de poder motoritzar l'estat del cel nocturn en diferents temporades.
- Instal·lar una estació de mesura en continu de la Xarxa de mesures de Contaminació Lumínica (XCLCat) a la zona del Punt de Referència (en concret al Mas de l'Estrem), per avaluar l'evolució temporal de la qualitat del cel nocturn i observar els efectes de la contaminació lumínica i la seva evolució temporal.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030

- Mantenir mesures de la qualitat del cel nocturn i afegir l'ús de SQM que es puguin posar en llocs concrets per avaluar noves mesures.
- Ampliar la Zona de Referència (Llaberia, Muntanyes de Tivissa,...).
- Detectar millores en la qualitat del cel nocturn a partir de les mesures per reforçar els beneficis d'aquestes proteccions.
- Estudis transversals en el temps sobre la fauna nocturna i insectes per establir altre tipus d'indicadors.

Eix 2 - Introducció de criteris ambientals de gestió

M6 - Incorporació de criteris de prevenció de la contaminació lumínica als edificis, monuments i equipaments municipals i del Parc

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Limitació de la tipologia de làmpades en edificis, monuments i instal·lacions esportives municipals a les de tipus I del Decret 190/2015.
- Adequar els nivells d'il·luminació de les instal·lacions esportives als establerts al Decret 190/2015.
- Apagar la il·luminació dels edificis quan no hi hagi personal treballant-hi, o sectoritzar la il·luminació perquè sigui molt poca la que quedi encesa quan s'acabi l'activitat.
- Promoure i difondre línies d'ajut per a la millora de l'enllumenat exterior municipal.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Mantenir les accions contemplades en el pla anterior.
- Analitzar la quantitat i potència de les llums de zones esportives municipals.
- Incorporar regulacions específiques per espais concrets com camps de futbol, etc.

Eix 2 - Introducció de criteris ambientals de gestió

M7 - Realització d'un curs dirigit a tècnics municipals i empreses locals d'il·luminació

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Sessions informatives de diferents temàtiques relacionades en la prevenció de la contaminació acústica i lumínica (possibles fonts de soroll, mesures correctores, enllumenat esportiu, estalvi energètic, mesurament de paràmetres lumínics...).

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Fer una formació per tècnics municipals, responsables polítics, arquitectes municipals en relació a la prevenció de contaminació lumínica.
- Fer una formació per personal instal·lador local en relació a la prevenció de contaminació lumínica.
- Curs de monitors/es Starlight a la zona adreçat a persones del territori especialment informadors, persones que portin establiments certificats amb el distintiu starlight, tècnics.

Eix 2 - Introducció de criteris ambientals de gestió

M8 - Incorporació de criteris de prevenció de la contaminació acústica i lumínica en l'autorització de noves activitats

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Informar als promotors de noves activitats que disposin de fonts de soroll o d'instal·lacions d'enllumenat exterior dels criteris i objectius de qualitat que han de complir.
- Incorporar a les llicències de noves activitats que disposin de fonts de soroll o d'instal·lacions d'enllumenat exterior les prescripcions que han de complir en matèria de prevenció de la contaminació acústica i lumínica.
- Elaborar una fitxa informativa de les prescripcions que han de complir les noves activitats i la informació que cal aportar per tal d'obtenir la llicència ambiental.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Explicar la idea de la possibilitat de regular la potència dels LEDs, no haver de fer-los servir sempre al màxim i regular la potència segons l'edat de la bombeta. Incorporar aquesta recomanació a les guies de prescripcions.

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica

M9 - Senyalització de la zona protegida

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Afegir a la senyalització existent de Benvinguda al PNMON un logo identificatiu de la ZEPQA i Punt de Referència.
- Editar material informatiu (ROLL-UP) per exposar als punts d'informació del Parc, amb continguts específics relatius a la regulació i qualitat ambiental de l'espai que es visita.
- Valorar la possibilitat de fer alguna cartellera exterior per complementar els continguts actuals dels plafons/cartelleres existents a l'entorn del Parc.
- Editar enganxines amb el distintiu per incorporar als rètols informatius existents.
- Incorporar aquesta acció en el Pla d'accions de la Carta Europea de Turismes del Priorat (2016-2020).

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Continuar amb la senyalització de la zona protegida tal com estava prevista en el pla anterior.
- Senyalització més enllà del Parc Natural.

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica

M10 - Realització de continguts web específics per al Punt de Referència i ZEPQA

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Crear continguts genèrics del projecte i les mesures per poder-los penjar tant a la web del DTES, Parc Natural i Ajuntaments. Per tal de fer difusió, informar i sensibilitzar, tant al públic visitant com a la població local de forma coordinada.
- Crear continguts més específics amb les mesures a emprendre, a la web del PNMON, i compartir link amb els ajuntaments.
- Incloure la zona protegida dins de l'espai web del DTES sobre aquesta matèria.
- Mantenir la informació on line actualitzada.
- Fer difusió de les activitats puntuals a realitzar, contemplades en les mesures, seguint els canals de difusió habituals del PNMON.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Continuar amb la realització de continguts web específics per al Punt de Referència i ZEPQA.

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica

M11 - Sensibilització de la població sobre els valors ambientals de la tranquil·litat i la foscor natural de Montsant, fomentar la seva protecció i gaudi

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Organitzar tallers i xerrades específics per a informar sobre que és la ZEPQA i el Punt de Referència a la població local.
- Incloure activitats específiques que permetin conèixer la ZEPQA i el Punt de referència i ensenyin a gaudir-ne, dins la programació habitual de l'Agenda d'activitats del Parc i l'agenda d'activitats culturals dels ajuntaments. Vincular aquestes activitats a la difusió dels valors de silenci i espiritualitat que caracteritzen el Montsant.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Potenciar el discurs de qualitat del cel nocturn a les oficines de turisme.
- Sensibilització i campanyes turístiques respecte al cel nocturn: turisme astronòmic.
- Potenciar els miradors astronòmics. Incrementar el nombre de municipis amb aquest tipus d'infraestructures.
- Vincular la qualitat del cel nocturn amb el desenvolupament econòmic del territori per millorar l'acceptació d'aquestes proteccions ambientals.
- Sensibilitzar "més enllà de les estrelles" per exemple amb els beneficis del cel nocturn a la fauna nocturna com ara ratpenats o les cuques de llum.

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica

M12 - Implicació d'entitats i agents del territori en el manteniment de la ZEPQA i el Punt de Referència

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Donar a conèixer el projecte: que implica i quins avantatges té la protecció de la zona envers la contaminació acústica i lumínica a entitats i agents del territori.
- Fomentar que les entitats i els agents econòmics del territori s'impliquin en el manteniment de la ZEPQA i de l'Àrea d'influència del Punt de Referència, de forma coordinada amb els ajuntaments i el Parc Natural.
- Promoure que les entitats i els agents del territori participin de les activitats de sensibilització de la ZEPQA i de l'Àrea d'influència del Punt de Referència.
- Incorporar aquesta acció en el Pla d'accions de la Carta Europea de Turismes del Priorat (2016-2020).

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Informar i interpel·lar a la petroquímica, Tarragona, Reus, Salou, etc. per copsar possibilitats d'adequació en el seu enllumenat.

Eix 3 - Sensibilització en matèria de contaminació acústica i lumínica

M13 - Realització de campanyes de sensibilització a les escoles dels municipis

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Incorporar a la campanya d'educació ambiental del PNMON adreçada als centres d'ensenyament, tant dels pobles del PNMON com de tota la comarca, activitats, tallers i sortides de sensibilització vers la contaminació acústica i lumínica i de coneixement de les mesures i regulacions relacionades amb la ZEPQA i Punt de Referència. Vincular aquestes activitats a la difusió dels valors de silenci i espiritualitat que caracteritzen Montsant.
- Fomentar la continuïtat d'aprenentatge als centres d'ensenyament amb la implicació del propi personal docent mitjançant la difusió dels recursos pedagògics complementaris existents i creats pel propi DTES.
- Difusió entre els centres escolars de la zona dels recursos educatius que ofereix el DTES en matèria de prevenció de la contaminació acústica i lumínica, per tal de fomentar-ne la seva utilització.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Mantenir les activitats a les escoles.
- Sensibilització a les escoles amb xerrades especialitzades amb personal extern per exemple amb persones que prèviament hagin fet el curs de formació Starlight.

Eix 4 - Promoció dels valors de Qualitat Ambiental

M14 - Fomentar l'obtenció de la certificació Starlight per part d'establiments turístics

Accions proposades al Pla 2018-2022:

- Fomentar l'accés voluntari d'establiments turístics a l'acreditació STARLIGHT, mitjançant l'aval i les auditories realitzades per la Fundació StarLight.
- Incorporar aquesta acció en el Pla d'accions de la Carta Europea de Turismes del Priorat (2016-2020).

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Obtenir la doble certificació: Destinació turística i Reserva.
- Potenciar el Parc Astrofísic de Prades (amb instal·lacions com el PA del Montsec).

Eix 4 - Promoció dels valors de Qualitat Ambiental

M15 - Realització de materials de difusió PNMON

Accions proposades al Pla 2018-2022:

En la reedició de materials de difusió del PNMON (opuscle d'informació general, mapa gratuït...), afegir continguts relatius a la ZEPQA i al Punt de Referència i en relació als valors i qualitat ambiental (tranquil·litat i fosc) que caracteritza la zona.

Debat i accions a incloure en el Pla 2023-2030:

- Elaborar material de difusió per botigues i hosteleria.
- Elaborar tríptics específics de turisme astronòmic i del cel (amb el llistat d'empreses i serveis especialitzats) per repartir per exemple a les oficines de turisme.
- Elaborar materials adreçades a les oficines de turisme (p.ex. planisferis).
- Valorar l'obtenció del certificat de Reserva Starlight.

Annex 1 - Fotografies de la sessió

